Դաս 11: Fetch hարցումներ, get, post, put, delete, patch մեթոդներ

HTTP հարցումները հնարավորություն են տալիս կապ հաստատել սերվերի հետ` տվյալներ ստանալու, փոխելու, կամ հեռացնելու համար։

HTTP մեթոդները հետևյալն են՝

- GET տվյալներ ստանալու համար։
- POST նոր տվյալներ ավելացնելու համար։
- PUT տվյալները ամբողջությամբ փոխելու համար։
- DELETE տվյալները հեռացնելու համար։
- PATCH տվյալների մասամբ թարմացնելու համար։

fetch ֆունկցիան օգտագործվում է JavaScript-ում` HTTP հարցումներ կատարելու համար։ Այն վերադարձնում է *Promise*, որը կարելի է մշակել then կամ async/await-ի միջոցով։

```
fetch('https://jsonplaceholder.typicode.com/posts')
.then(response => response.json())

// Տվյալների վերածում JSON-ի
.then(data => console.log(data))
.catch(error => console.error('Error:', error));
```

JSON (JavaScript Object Notation) տեքստային ձևաչափ է տվյալների փոխանակման համար։ Այն հեշտ է հասկանալ թե՛ մարդուն, թե՛ համակարգչին։ JSON-ը հաճախ օգտագործվում է հաճախորդի (օրինակ՝ բրաուզերի) և սերվերի միջև տվյալների փոխանցման համար։

```
"name": "John",
   "age": 30,
   "isAdmin": false
}
```

Երբ սերվերին հարցում եք ուղարկում **fetch**-ի միջոցով, սերվերն հաճախ պատասխանում է **JSON** ձևաչափով տվյալներով։ Այդ տվյալները հաճախ տեքստային տեսքով են **(string)**, ուստի հարկավոր է դրանք վերածել **JavaScript**-ի օբյեկտի, որպեսզի դրանց հետ աշխատեք։

```
fetch('https://jsonplaceholder.typicode.com/posts')
.then(response => response.text())

// Awswuhwuh uswgniun nnwtu stius
.then(text => {
        console.log('Stiuswjhu sijuluth (uhuzh JSON)

uthwotin:', text); // Stiush gnigwnniu
        const jsonData = JSON.parse(text);

// Sijuluth uthwoniu JSON-h
        console.log('JSON sijuluth (uthwoiwo):', jsonData);

// JSON-h gnigwnniu
})
.catch(error => console.error('Uhumi:', error));
```

response.text() - Վերցնում է պատասխանն իր հում տեքստային ձևաչափով: Այսինքն` այն հենց այն տեքստն է, որը սերվերն ուղարկել է։

JSON.parse(text) - Տեքստը (string) վերցնում է և վերածում JavaScript-ի օբյեկտի։

GET hարցումներով մենք սերվերից ստանում ենք տվյալներ։ Այս մեթոդը չի փոփոխում սերվերի տվյալները։

POST մեթոդը օգտագործվում է նոր տվյալներ ավելացնելու համար։

Օրինակ` ստեղծել նոր գրառում.

```
console.log('Created post:', newPost);
} catch (error) {
   console.error('Error creating post:', error);
}

createPost();
```

method: 'POST' - Նշում է, որ հարցումը պետք է օգտագործի HTTP POST մեթոդը, որն օգտագործվում է սերվերին նոր տվյալներ փոխանցելու համար։

Headers - Ասում է սերվերին, որ փոխանցվող տվյալների ֆորմատը JSON է: Content-Type: application/json գլխամասը պարտադիր է, եթե մենք տվյալներ եք ուղարկում JSON ֆորմատով:

Body - ուղարկում է JSON տվյալներ որպես հարցման բովանդակություն (body)։

JSON.stringify մեթոդը JavaScript-ի օբյեկտը վերածում է JSON տեքստի, որը սերվերը կարող է հասկանալ։

PUT մեթոդը սերվերի տվյալները ամբողջությամբ փոխարինելու համար է։

```
async function updatePost(postId) {
  try {
    const response = await fetch(
    `https://jsonplaceholder.typicode.com/posts/${postId}`,
    {
       method: "PUT",
       headers: {
         "Content-Type": "application/json",
       },
       body: JSON.stringify({
```

```
id: postId,
    title: "Φnփnխuված վերնագիր",
    body: "Φnփnխuված պարունակություն",
    userId: 1,
    }),
}

);

const updatedPost = await response.json();

console.log("Updated post:", updatedPost);
} catch (error) {
    console.error("Error updating post:", error);
}
```

DELETE մեթոդը օգտագործվում է տվյալներ հեռացնելու համար։

```
async function deletePost(postId) {
  try {
    const response = await fetch(
    `https://jsonplaceholder.typicode.com/posts/${postId}`,
    {
       method: "DELETE",
      }
  );
  if (response.ok) {
      console.log(`Post ${postId} was deleted.`);
    }
} catch (error) {
  console.error("Error deleting post:", error);
```

```
}
deletePost(1);
```

PATCH մեթոդը տվյալները մասամբ թարմացնելու համար է։

```
async function patchPost(postId) {
  try {
    const response = await fetch(
https://jsonplaceholder.typicode.com/posts/${postId}`,
        method: "PATCH",
        headers: {
          "Content-Type": "application/json",
        },
        body: JSON.stringify({
          title: "Թարմացված վերնագիր",
        }),
    );
    const patchedPost = await response.json();
    console.log("Patched post:", patchedPost);
  } catch (error) {
    console.error("Error patching post:", error);
patchPost(1);
```